

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 212/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., S., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky opatrením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/4 GPt 14/06-45 z 23. februára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. apríla 2007 doručená sťažnosť M. B., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv uznesením Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru K. (ďalej len „úrad justičnej a kriminálnej polície“) sp. zn. ČVS: ORP-393/1-OVK-K2-2005 z 22. februára 2006, uznesením Okresnej prokuratúry K. (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 Pv 641/05 zo 16. marca 2006, odkladacím listom Krajskej prokuratúry v K. (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. KPt 1903/05-12 z 29. júna 2006

a odkladacím listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/4 Gpt 14/06-45 z 23. februára 2007.

Sťažnosť v predloženom znení nespĺňala náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), preto ústavný súd vyzval sťažovateľa listom z 11. júna 2007 na jej doplnenie.

Sťažovateľ doplnil sťažnosť prostredníctvom právnej zástupkyne 28. júna 2007 tak, že smeruje len proti opatreniu generálnej prokuratúry č. k. IV/4 GPt 14/06-45 z 23. februára 2007; na sťažnosti proti ďalším označeným subjektom netrvá, a preto na ne netreba prihliadať.

Zo sťažnosti po jej doplnení vyplýva, že sťažovateľ podal okresnej prokuratúre trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu ublíženia na zdraví a z trestného činu neposkytnutia pomoci na zdravotníckych pracovníkov v súvislosti so smrťou svojho syna. Vyšetrovateľ úradu justičnej a kriminálnej polície 15. apríla 2005 začal v tejto veci trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“). Sťažovateľ bol v konaní poučený a vypočutý v procesnom postavení poškodeného. Uznesením z 22. februára 2006 bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“), lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Sťažovateľ sa domáhal preskúmania postupu orgánov činných v trestnom konaní podaním sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania, ako aj podnetom a opakovaným podnetom podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

Sťažovateľ namieta, že *„Orgány činné v trestnom konaní sa zhodli od vyšetrovateľa až po prokurátorku generálnej prokuratúry na jednom, že liečba v čase od 17. júna 2004 do 20. júna 2004 bola správna, adekvátne a štandardná, že nebola porušená dôležitá*

povinnosť vyplývajúca z povolania lekára, pričom bola poskytnutá správna zdravotná starostlivosť a pri liečbe bol dodržaný liečebný postup. Žiaľbohu doposiaľ mi nikto neodpovedal na moju otázku, že kto mu poskytoval lekársku starostlivosť v dňoch 17., 18. a 19. júna 2004, keď bol doma a užíval iba liek Voltaren 50 2 x 1 tbl. Tu sa nedá hovoriť o štandardnom ani adekvátnom liečebnom postupe“.

Generálna prokuratúra preskúmala na základe opakovaného podnetu sťažovateľa postup okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, ako aj vyšetrovací spis úradu justičnej a kriminálnej polície a konštatovala, že postup orgánov prípravného konania bol v súlade so zákonom. Sťažovateľ v podaniach orgánom činným v trestnom konaní opakovane namietal, že v konaní neboli na zistenie príčiny smrti jeho syna ustanovení dvaja znalci podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku, pričom nepochybne išlo o objasnenie zložitej skutočnosti a v takýchto prípadoch sa štandardne priberajú do konania dvaja znalci. Generálna prokuratúra sa tiež nevysporiadala s tým, že sa sťažovateľ opakovane domáhal doručenia kópií výpovedí svedkov MUDr. M. T., MUDr. M. S., PhD., a MUDr. M. H., ako aj kópie znaleckého posudku MUDr. D. I. a vyjadrenia MUDr. F. N., PhD., o ktorom sa dozvedel až z listu krajskej prokuratúry č. k. KPt 1903/05-12 z 29. júna 2006. Sťažovateľ tiež nebol upovedomený o možnosti preštudovať vyšetrovací spis po skončení vyšetrovania podľa § 208 Trestného poriadku, pričom sa tohto práva nikdy nevzdal.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo opatrením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/4 GPt 14/06-45 z 23. 2. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje opatrenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/4 GPt 14/06-45 z 23. 2. 2007 a vracia jej vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 150.000,- Sk.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania na účet jeho právnej zástupkyne do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 124/03).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tým, že generálna prokuratúra odložila jeho podnet, ktorým sa opakovane domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia prokurátora okresnej prokuratúry a vyšetrovateľa úradu justičnej a kriminálnej polície v trestnom stíhaní vedenom pre trestný čin ublíženia na zdraví.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ústavný súd už v obdobných prípadoch uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Sťažovateľ nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo vznesené obvinenie voči označenej osobe, a toto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv a slobôd, preto nemohlo postupom generálnej prokuratúry (ani podriadených prokuratúr a vyšetrovateľa) dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že v trestnom konaní nebolo vznesené obvinenie voči konkrétnej osobe a trestné stíhanie bolo zastavené.

Sťažovateľovi z práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva iba právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zákonným spôsobom zaoberali (III. ÚS 261/05).

Sťažovateľ sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní podaním podnetu a opakovaného podnetu podľa zákona o prokuratúre.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor pri vybavovaní podnetu povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na vykonanie ktorých je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Prokurátorka generálnej prokuratúry v liste č. k. IV/4 GPt 14/06-45 z 23. februára 2007 konštatovala, že preskúmala zákonnosť rozhodnutia vyšetrovateľa úradu justičnej a kriminálnej polície, uznesenia prokurátora okresnej prokuratúry a zákonnosť konania, ktoré predchádzalo vydaniu týchto rozhodnutí, a zistila, že postup a rozhodnutia uvedených orgánov vrátane vybavenia prvého podnetu sťažovateľa sú v súlade so zákonom. Ďalej uviedla: „*Po dôslednej analýze vo veci vykonaných vyšetrovacích úkonov v kontexte*

s Vašimi námietkami, uvedenými vo Vašich podnetoch som dospela k záveru, že skutkový stav bol zistený v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a stotožnila som sa s dôvodmi prokurátora Krajskej prokuratúry v K., pre ktoré odložil Váš prvý podnet v tejto veci. ... V súlade so zákonom bola do konania pribratá znalkyňa MUDr. D. I., ktorá po posúdení odborných otázok prijala záver, že v čase od 17. júna 2004 do 20. júna 2004, lekári poskytujúci zdravotnícku starostlivosť Vášmu synovi M. B. neporušili dôležitú povinnosť vyplývajúcu z povolania lekára a pri liečbe bol dodržaný štandardný liečebný postup. V danom prípade nevznikli žiadne pochybnosti o objektívnosti podaného znaleckého posudku. V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že po oboznámení sa so znaleckým posudkom MUDr. D. I. som nezistila, že by v znaleckom posudku hodnotila, resp. posudzovala právne otázky. Preto sa nemôžem stotožniť s Vaším tvrdením, že v danej veci došlo k porušeniu ustanovenia § 145 ods. 1 Tr. por.“

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že generálna prokuratúra nemohla dospieť k záveru o zákonnosti napadnutého trestného konania, lebo v prípravnom konaní mu nebolo umožnené preštudovať spis po skončení vyšetrovania (§ 208 Trestného poriadku), a poukázal tiež na právo poškodeného nazerat' do spisov (§ 69 Trestného poriadku).

Z opakovaného podnetu adresovaného generálnej prokuratúre, ani z iných podaní sťažovateľa nevyplýva, že by namietal, že mu v trestnom konaní nebolo umožnené nazerat' do spisu, robiť si z neho výpisky a poznámky a obstarávat' na svoje náklady kópie spisu napriek tomu, že si právo podľa § 69 Trestného poriadku riadne u príslušného orgánu činného v trestnom konaní uplatnil. Ak sťažovateľ poukazoval v opakovanom podnete, že mu nebolo umožnené preštudovať vyšetrovací spis po skončení vyšetrovania, domáhal sa práva, ktoré mu v danom štádiu trestného konania (pred vznesením obvinenia) nepatrilo. Preto ani generálna prokuratúra nemohla dospieť k záveru, že postupom príslušného prokurátora okresnej prokuratúry a vyšetrovateľa úradu justičnej a kriminálnej polície bol porušený zákon (§ 69 a § 208 Trestného poriadku). Rovnaký záver platí pre namietané porušenie Trestného poriadku tým, že v trestnom konaní neboli pribratí na podanie znaleckého posudku dvaja znalci. Posúdenie otázky, či ide v trestnom konaní o objasnenie skutočnosti obzvlášť zložitej, a preto je potrebné na jej posúdenie pribrat' do konania dvoch

znalcov (§ 142 ods. 1 Trestného poriadku), je výlučne v právomoci tých orgánov, ktoré sú činné v danej trestnej veci, a nie je úlohou ústavného súdu sa touto skutkovou otázkou zaoberať.

V náleze sp. zn. I. ÚS 26/94 ústavný súd vyslovil „Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu.“

Podľa názoru ústavného súdu generálna prokuratúra vybavila opakovaný podnet sťažovateľa v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre, a preto jeho odloženie nie je v žiadnej príčinnej súvislosti s možným porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Tento príčinný vzťah nemôže založiť samo osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu podanému podľa zákona o prokuratúre nevyhovie podľa predstáv pisateľa podnetu (I. ÚS 38/02).

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ani v tomto prípade nezistil príčinnú súvislosť s postupom generálnej prokuratúry. Sťažovateľ nekonkretizoval, v čom vidí porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom generálnej prokuratúry. V sťažnosti uviedol, že „*Stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádzam, nemožnosť dovolať sa spravodlivosti a zodpovednosti za synovu smrť trvajú vyše 2 roky*“ a ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu je tým spôsobená, žiada finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk.

Postup generálnej prokuratúry pri preskúmaní opakovaného podnetu podľa zákona o prokuratúre nie je konaním, na ktoré sa vzťahuje čl. 48 ods. 2 ústavy. Podľa právneho názoru ústavného súdu sa sťažovateľ nemôže úspešne domáhať ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani v trestnom konaní, pretože uplatnenie tejto ochrany poškodeným v rámci trestného konania je podmienené tým, aby bol v trestnom konaní

uplatnený nárok na náhradu škody voči určitej osobe, teda najskôr od vznesenia obvinenia. Ústavný súd v tejto súvislosti už vyslovil, že vo veci poškodeného sa konanie začína uplatnením si nároku na náhradu škody voči určitej osobe, ktorej určitosť je vyjadrená najskôr vznesením obvinenia (I. ÚS 18/06).

Medzi postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je žiadny príčinný vzťah, a preto ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Z tohto dôvodu bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími nárokmi sťažovateľa, ktoré uplatnil v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2007